

- Tiesību aktos ir noteikts minimālais medicīnas fizikū un medicīnas fizikas ekspertu skaits ārstniecības iestādē, atkarībā no iekārtu skaita un veida.
- Ekspertam nepārtraukti jāpildinveido zināšanas visā eksperta darbības laikā, tajā skaitā ekspertam jāattīsta labas komunikācijas prasmes.
- Ekspertam aktīvi jāiesaistās tiesību aktu, dažādu dokumentu un vadlīniju izstrādē, veidojot radiācijas drošības ietvaru valstī.

Noderīga informācija:

- Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (VVD RDC)
<http://www.vvd.gov.lv/strukturvienibas/radiacijas-drosibas-centrs/informacija/>
- VVD RDC informācija par ekspertiem
<http://www.vvd.gov.lv/strukturvienibas/radiacijas-drosibas-centrs/eksperti-radiacijas-un-kodoldrosibas-joma/>
- Eiropas Savienības Padomes Direktīva 2013/59/Euratom
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0059&from=LV>
- Latvijas medicīnas inženierzinātņu un fizikas biedrība
<https://www.lmifb.lv/>
- Starptautiskā Atomenerģijas Aģentūra — <https://www.iaea.org/>
- Eiropas vadlīnijas par darbu vadītājiem un ekspertiem
<http://euterp.eu/uploaditems/ENETRAPIII/ENETRAP-III-European-Guidance-Document-01-03-2016.pdf>
- Starptautiskā radiācijas aizsardzības asociācija
<http://www.irpa.net>
- Eiropas vadlīnijas par medicīnas fizikas ekspertiem
<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/174.pdf>

Informatīvo materiālu sagatavoja
Latvijas medicīnas inženierzinātņu
un fizikas biedrība, 2019.

Radiācijas drošības eksperta loma un pienākumi medicīniskās apstarošanas jomā

**Radiācijas
drošības
eksperts** –
persona,
kuras
kvalifikācija

ļauj veikt specifiskus
mērījumus, novērtēt
jonizējošā starojuma dozas
un efektīvi aizsargāt
cilvēkus no jonizējošā
starojuma, un kurai ir
izsniegts radiācijas
drošības eksperta
medicīnā sertifikāts

**Medicīnas
fizikas
eksperts** –
medicīnas
fiziķis ar
vismaz

maģistra grādu medicīnas
fizikā vai eksperts
jonizējošā starojuma fizikā
vai tehnoloģijā, ko izmanto
medicīniskajā apstarošanā,
un kuram ir izsniegts
radiācijas drošības
eksperta sertifikāts
medicīnas fizikā

Materiāls sagatavots sadarbībā
ar Valsts vides dienestu, izdots
ar Latvijas vides aizsardzības
fonda finansiālo atbalstu.

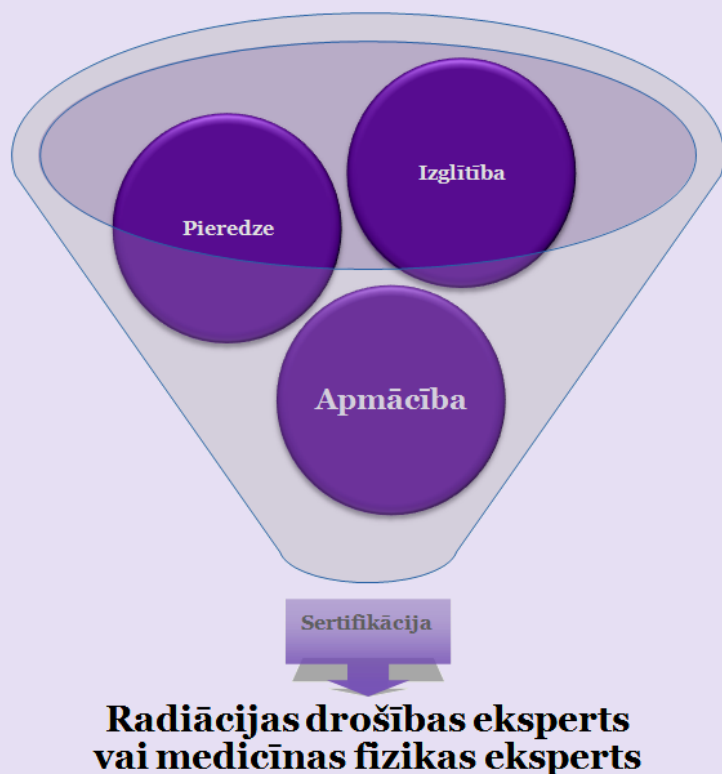
**Latvijas
vides
aizsardzības
fonds**

Radiācijas drošības ekspertam vai medicīnas fizikas ekspertam nepieciešama atbilstoša izglītība, pēcdiploma apmācība un darba pieredze, lai sniegtu kompetentus padomus.

Radiācijas drošības ekspertu un medicīnas fizikas ekspertu atestāciju veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas apstiprināta komisija un eksperta sertifikātu izsniedz Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centra noteiktās sertifikācijas jomās un virzienos.

Pretendentam iespējams sertificēties vienlaikus abās jomās.

Medicīnas fizikas eksperts var pildīt arī medicīnas fiziķa pienākumus. Savukārt radiācijas drošības eksperts medicīnas iestādē nevar pilnībā aizvietot medicīnas fiziķi.

Medicīnas fiziķi, radiācijas drošības eksperti un medicīnas fizikas eksperti savstarpēji sadarbojas.

Radiācijas drošības eksperta jomas konsultēšanai:*

- kvalitātes nodrošināšana
- radioloģisko ierīču iegādes plānošana, uzstādīšana, radiācijas aizsardzības aprēķini no darbinieku aizsardzības viedokļa
- darbinieku aizsardzība pret jonizējošo starojumu—aizsarglīdzekļi, dozimetrija, optimizācija, dozas ierobežojumi
- darbinieku apmācība
- teritorijas klasifikācija kontroles un pārraudzības zonās, darba vietas monitoringa programma, vides monitoringa programma, mēriekārtas
- radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana
- sagatavotība un reaģēšana avārijas situācijās, avārijas situāciju izmeklēšana un analīze

Medicīnas fizikas eksperta jomas konsultēšanai:*

- kvalitātes nodrošināšana
- pacienta aizsardzība—aizsarglīdzekļi, dozimetrija, optimizācija, diagnostikas standartlīmeņi
- radioloģisko ierīču iegādes plānošana, modeļa izvēle no medicīniskās apstarošanas viedokļa, pieņemšana ekspluatācijā
- radioloģisko ierīču uzraudzība, tehnisko parametru novērtēšana, mēriekārtas
- ārstu un citu veselības aprūpes speciālistu apmācība pacientu aizsardzības aspektos
- nejaušas vai neparedzētas medicīniskās apstarošanas gadījumu analīze

**uzskaitīti būtiskākie un biežākie pienākumi, bet tie neierobežo eksperta iesaisti citos jautājumos*

Labā prakse: medicīnas fizikas eksperts vada un pārbauda medicīnas fiziķu ikdienas darbu!